

Zo'n 2500 jaar geleden vond er een eerste Verlichting plaats. Denkers en vernieuwers uit verschillende beschavingen legden de nadruk op de centrale plaats en de universele geldigheid van de Gouden Regel: doe een ander niet aan wat je zelf niet wil aangedaan worden. Ze wezen ook op de noodzaak van een persoonlijke, maatschappelijke, religieuze en morele verlichting. De Europese Verlichting (1650 tot 1800) heeft deze erfenis op een rationele en seculiere basis verder uitgebouwd. Vandaag blijkt dat de Verlichting de hooggespannen verwachting niet heeft waargemaakt, Redelijk gedrag, 'eeuwige vrede', gedeelde welvaart en de emancipatie van iedereen blijven verre toekomstdromen, Bovendien was de visie van de Verlichtere op de mens erg eenzijdig. Met voor niets wordt de Verlichting afgedaan als 'het tijdperk van de ratio'. Deze ontgoocheling leidde bij veten tot een verwerping van de Verlichtingsprincipes. Volgens sommigen lagen ze zelfs aan de basis van de onmenselijke regimes uit de vorige eeuw, Door dit algemene wantrouwen kwam er weer ruimte voor allerlei zorgwekkende vormen van irrationalisme, religieus fundamentalisme, etnisch nationalisme en commercieel geweld, met alle gevolgen van dien voor de waardigheid van de mens, de vrije meningsuiting en de vrijheid.

De Verlichting vandaag is een warm pleidooi voor voortzetting en vernieuwing van de centrale ideeën van de Verlichting

Ludo Abicht (1936) is filosoof en publicist, Hij publiceerde onder meer *De Joden van Antwerpen* en *Intelligente Emotie*